

БОЛІНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

За єдину помісну Українську
православну церкву!

№ 11 (216), листопад 2022 р.

Малий прислужник із с. Куликовичі Маневицького деканату (Луцький р-н)
під час престольного свята, яке очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Докладніше про подію – на с. 8

— З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

13 листопада – преподобних Спиридона і Никодима

Цього дня маємо по-особливому ставитися до звичного церковного атрибуту – проскурі. Адже за святим хлібом стоять конкретні люди – пекарі, благословенні Господом його створювати. Яскравими візрцями відданості справі випікання проскур є два святих – Спиридон і Никодим.

Блаженний Спиридон був простим і неграмотним чоловіком. Але маючи в серці своєму духовну премудрість і страх Божий, він прийшов до Києво-Печерського монастиря і приступив до чернечого життя. Тут почав вчитися читати книги, хоча був немолодий літами. Вивчив напам'ять увесь Псалтир. Отож недаремно йому доручили богоприємний послух – пекти хліби, принесені до Божественної літургії, на Таїнство. Разом з тим, працюючи в пекарні, не відмінив свого духовного труда. Коли рубав дрова чи місив тісто, мав на вустах псалми і за звичаєм щодня завершував читання Псалтиря напам'ять.

Одного разу цей блаженний, як звичайно, розвів огонь, щоб пекти проскурі, але від полум'я, яке вирвалося, загорілась покрівля келії. Тоді пекар, узявши свою мантію, закрив нею отвір печі та, зав'язавши рукави волосяниці (сорочки з кінського волосу), побіг з нею до колодязя, наповнив її водою і, поспішно повертаючись, кликав братію, щоб допомогли йому гасити. Браття, прибігши, побачили дивну річ: мантія, якою блаженний закрив отвір печі, не згоріла, і вода, якою погасили пожежу келії, не втекла з волосниці. Тож гучно прославили Бога!

Був у Спиридона помічник Никодим, який у всьому мав з ним однодумність, і в молитві, і в ручному труді. Обидва ревно послужили Богові й близньому, випікаючи проскурі три десятиліття і, віримо, заслужили достойне місце у Царстві Небесному.

Мощі святих Спиридона й Никодима покояться у Близьких печерах.

Віталій КЛІМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyni.org.ua

ХРОНИКА

Хай спочиває з Богом

старший солдат Юрій Сапожник

Чин похорону бійця в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці очолив декан протоієрей Микола Нецькар 21 вересня.

У слові душпастирі зазначив, що сьогодні ми стаємо на коліна перед воїном, який віддав своє життя за родину, за Україну, щоб вона була вільною і незалежною. Будемо завжди молитися за героя. Ми кажемо: «Герої не вмирають!» Так, вони у нашій пам'яті. Нехай дорога до місця його спочинку не заросте бур'янами забуття. А наспів «Царство Небесне» хай супроводжує до вічної радості.

Юрій Михайлович Сапожник, 1978 року народження, приваний на військову службу за мобілізацією 10 березня на посаду стрільця-зенітника. Загинув 13 вересня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Опітне Покровського району Донецької області.

У Ковелі відбувся

молитовний сіданок за мир

Декан Свято-Дмитрівського округу протоієрей Анатолій Александрук та військові капелани Ковельського благочиння 23 вересня побували на міжконфесійному заході задля перемоги.

Його розпочали діти з молитви «Отче наш». Опісля відбулася хвилина мовчання. Присутні згадали поіменно всіх земляків-воїнів, які загинули, захищаючи Вітчизну. Капелани помолилися за бійців, а о. Анатолій на завершення – за Україну.

Водночас проведено благодійний збір коштів для потреб Збройних сил України (зокрема, на придбання автомобільних шин для 14-ї ОМБ ім. Князя Романа Великого).

Учасниками заходу були представники різних юрисдикцій, конфесій, влади.

Провели в останню путь солдата Віталія Пшигюка

Відспівування в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 24 вересня очолив староста протоієрей Володимир Подолець.

У надгробному слові душпастирі сказав, що ми нині прощаємося з патріотом України, якому би ще жити й жити. Але так не сталося... Воїн зробив свій вибір – боронити Вітчизну, сім'ю. Це його посвята Творцеві, Який обрав для нього таку місію – величну і складну. Нам це треба прийняти і молитися за жертвовну душу героя, бо вона нині серед нас.

Віталій Пшигюк, 1991 року народження, луцянин, був приваний на військову службу за мобілізацією. Загинув 19 вересня поблизу населеного пункту Білогірка Херсонської області.

Похоронили героя на Алєї почесних поховань міського кладовища біля с. Гаразджа.

Волинські паломники молилися на Святій землі

21–28 вересня відбулася проща до Святої землі, яку очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Прочани вознесли молитви за перемогу наших Збройних сил та досягнення справедливого миру, процвітання України, здоров'я цивільних і військових, а також спокій душ полеглих. Богомольці відвідали Єрусалим, Віфлеєм, Назарет, Канну Галілейську, Йордан, Ерихон, Капернаум, гору Фавор, монастирі Йудейської пустелі та багато інших святинь.

У день Воздвиження чесного і животворчого хреста Господнього волиняни долучились до богослужіння в Єрусалимі, а після цього пройшли хресною дорогою.

Прошу організувала спархіальна паломницька служба «Україна» (керівник Лариса Савчук).

Знову втрата: у Луцьку попрощалися з двома захисниками

Відспівування воїнів Олександра Сака і Анатолія Панаєю очолив у кафедральному Троїцькому соборі староста протоієрей Володимир Подолець 28 вересня.

У скрботному слові отець зазначив, що відчуваємо біль утрати, прощаючись із кращими. Герої вчинили так, як і належить справжнім мужнім чоловікам, маючи сильний дух і віру. Тож нехай ніколи не зтріться пошана до їхнього подвигу з нашою пам'яті.

Разом молилися: близькі, друзі, побратими, представники влади, небайдужі лучани.

— З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

Неділя 22-га після П'ятдесятниці. Про баражача і Лазаря

Цього дня Церква пропонує для роздумів притчу, корта міститься лише у євангеліста Луки (16:19–31) й оповідає про взаємопов'язаність, протягом життя та після смерті, між нею названим на ім'я баражачем та жебраком Лазарем.

Лаконічно чітка оповідь знайомить нас із баражачем, який жив у розкошах, і злідarem, який у немочі лежав біля воріт вельможі та сподіався хоч на крихти із його столу. Але прийшов час померти – і Лазар вознісся на небеса, в лоно Авраамове. Відішов у вічність і баражач, однак опинився в пеклі. Саме там прийшло до нього прозріння і він попросив Авраама, щоб той дозволив Лазарю порятувати його ковтком води. Проте почув на це: «Згадай, що ти одержав уже блага твої за життя твого, а Лазар – тільки зло; отже, тепер він тут тішиться, а ти страждаєш» (Лк. 16:25).

Баражач не втрачав надії та спромігся на ще одне прохання: «так блага тебе, отче, пошили його в дім батька моого. Маю бо п'ятьох братів, нехай засвідчить їм, щоб і вони не прийшли в це місце муки» (Лк. 16:27–28). Та і цього разу йому пояснили, що тут кожен пожинає те, що заслужив. Більше того – якби навіть уявити собі, що таке можливо, то чи повірять Лазарю його брати?

Олександр Андрійович Сак, 1993 року народження, був приваний на військову службу за мобілізацією 30 березня. Загинув 22 вересня поблизу Опітного на Донеччині.

Анатолій Павлович Панаєю, 1964 року народження, був мобілізований 5 квітня. Загинув 24 вересня поблизу Бахмута на Донеччині.

Олександр Сака похоронили в м. Володимирі, Анатолій Панаєю – на Алєї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Свято Віри, Надії, Любові та Софії в Маневичах

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл з нагоди престольного празника очолив Божественну літургію у церкві на честь цих святих мучениць.

30 вересня разом із керуючим епархією служили: маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель протоієрей Михаїло Мельничук, інше духовенство.

У слові високопреосвященний зазначив, що Божі угодниці Віра, Надія, Любов і Софія своїм життям показали, як належить жити на землі. Життя людини – це час випробувань. Одна половина – радість, а друга – скрботи. Маємо радіти з результатів своєї праці, не сумувати.

Ще до написання Десяти Божих заповідей люди жили за законами совісті. Совість, як сказав владика, це спільнє бачення Творця і людини як подоби Божої. Тобто це закон любові, закон, що дає можливість шукати Бога.

Церковними відзнаками нагороджено жертводавців і активних парафіян, зокрема тих, які нині найбільше допомагають ЗСУ.

Місцева художниця Оксана Деркач на поїзді Божого дому організувала експозицію

«...Якщо Мойсея і пророків не слухають, то хоч біті з мертвих воскрес, не повірють» (Лк. 16:31).

Уже вкторе ми відзнаємо у мудрих притчах ознаки сучасного гріховного життя. У цьому сюжеті описано домовляння і певне «залаґодження справи». Мовляв, попередньо хоча б моїх близьких, аби врятувати їх від спокутування земних гріхів. А хіба ж вони цього не знають? Аважж знають, але не зважають на Божі закони, ігнорують їх і живуть за власними. Та якщо у світському житті щось і можна приховати, залаґодити, підтасувати, то тут – аж ніяк. Вирок Небесного Судді є однозначним і перегляду не підлягає.

Виникає питання: чому ж тоді у нашому суспільстві панує стільки несправедливості, яка минає для грішників безкарно? Уся справа в тім, що світські органи правосуддя не мають такого все-видящого ока, як Господь, і дуже часто піддаються на вмовляння баражачів про «умовні покарання».

Прочитавши цю притчу, вкторе пересвідчуємося в мудрості Божих законів, за якими потрібно узгоджувати земне буття. Кожен вірянин повинен вирішити для себе: чи достатньо для Царства Небесного про це тільки знати, чи й виконувати зрозумілі Господні вимоги.

Віталій КЛІМЧУК

своїх робіт, серед яких, наприклад, копія чудотворної ікони Тростянецької Божої Матері та образи для майбутнього іконостаса цього храму.

Того ж дня волинськими письменниками тут проведено книжкову виставку-продаж, а також благодійний ярмарок, який влаштували вихованці парафіяльної недільної школи. Діти, продаючи власні вироби (випічки, варення, соуси тощо), зібрали понад 25 тис. гривень для Маневицького волонтерського центру (координатор Валентина Ковальчук).

Божий дім у Маневичах засновано 2001 року. Тодішній митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук) освятив хрест під будівництво майбутнього храму Святої Трійці. У 2003-му громада спорудила невелику дерев'яну церкву, щоб звершувати богослужіння, допоки зводитимуть більшу.

Чин освячення наріжного каменя святині на честь мучениць Віри, Надії, Любові та Софії звершив 30 вересня 2006 року ще тоді єпископ Луцький і Волинський Михаїл.

Храм освячено в листопаді 2018 року митрополитом Михаїлом і відтоді поступово розбудовується. У церкві є дещо таке, чого не знайдеш в інших. Зокрема, панікалило з гербами України, великий надвратний образ Почаївської Богоматері над хрестом посередині та зверху іконостаса.

Архієрей привітав першокурсників ВНУ

З нагоди початку навчального року у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки митрополит Луцький і Волинський Михаїл 1 жовтня очолив молебень у храмі Софії – Премудрості Божої, що в студмістечку.

У слові архієпіст привітав здобувачів освіти й освітнім із початком нового навчального року та побажав сил і наслаги для нових

здобутків. «Господь кожному посилає різні випробування, але однакові за значенням і посильні для кожного», – сказав керуючий епархією. Тож сьогодні ви отримали випробування – одержати освіту в умовах війни, але це посильні для вас, пояснив архієрей.

Із владицю молилися настоятель парафії протоієрей Віктор Пушко, ректор ВНУ Анатолій Цось, професорсько-викладацький склад, студенти.

Проповідь архієрея: не звітаймо до війни

Митрополит Михаїл закликав вірян не звівати до воєнного стану, а сприяти швидшій перемозі. Про це архієпіст говорив 2 жовтня на завершення Божественної літургії у кафедральному соборі Святої Трійці в неділю 16-ту після П'ятдесятниці.

Високопреосвящений наголосив, що війна багатогранна. Це не лише страждання і біль утрати. Це ще й нові можливості змінитися. Сьогодні нам як ніколи раніше дався шанс змінитися самим і вибороти справді вільну Україну.

Після 24 лютого ми всі змінили своє ставлення до багатьох речей, зокрема й матеріальних. Проте вже сьогодні знову починаємо звівати до війни, наголошує керуючий епархією. Але це неправильно! «До війни не можна звівати. Війна – це не хронічна хвороба», – каже владика. Навпаки, християнину треба оцінювати ситуацію тверезо, прагнути швидшої перемоги і докладати для цього найбільше зусиль. У перемогу потрібно вірити серцем, а мислити так, аби всіма способами допомогти. Лише тоді ми її отримаємо, переконує митрополит.

Жидичинський монастир працюватиме з міжнародною організацією

Представники «Міжнародної православної благодійної організації» (ІОСС – «International Orthodox Christian Charities») побували в чоловічій обителі Святителя Миколая Чудотворця.

Як повідомили 5 жовтня на фейсбуц-сторінці монастиря в с. Жидичин, що в Ківерецькому деканаті (Луцький р-н), під час робочої зустрічі благодійників монастирів епархії і намісник цієї обителі архімандрит Константин (Марченко) розповідав гостям про соц

ХРОНИКА

Закінчення. Початок на с. 2

Збір коштів «Союзу українок» для армії розпочали з молитви

Староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець молитвою на початок усякого доброго діла відкрив мистецьку благодійну акцію на підтримку ЗСУ «Україна переможе».

Захід влаштували в обласному центрі 6 жовтня громадська організація «Союз українок» (керівник Любов Ганейчук) із благословіння митрополита Михаїла. Взяли участь студенти Волинського фахового коледжу культури і мистецтв ім. Ігоря Стравінського, аматорські колективи та окремі виконавці.

Похорон лейтенанта Олександра Мартинюка

Відспівування бійця в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 11 жовтня очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

У скрібтоному слові душпастир зазначив: ми молимося до Господа, щоб Усевишній прийняв його душу і дарував Царство Небесне. Воїн проявив ту любов, про яку написано у Святому Письмі. Це найбільша любов, коли людина покладає душу свою за близьких. Саме так учинив Олександр. Його життя було більше для блага всіх нас, аніж для себе особисто.

Олександра Ксенофонтовича Мартинюка, 1985 року народження, лучанина, привезли на військову службу за мобілізацією 25 лютого. Захисник служив у 14-й бригаді.

Олександра лучани знали як сумлінного поліцейського, спортсмена-бігуна, учасника квестів, волонтера і переможця. Постійно ішов попереду і за ним хотілося слідувати. «Він був тим, хто завжди прийде на поміч». Але найголовніше – був справжнім патріотом України, проїхав усі Майдани», – розповідали друзі. Працював в обласній патрульній поліції, був депутатом міськради.

Помер 8 жовтня від поранень. Похоронили героя на Алії почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Лучани попрощалися із трьома воїнами

13 жовтня в кафедральному Троїцькому соборі відспівали Сергія Ярмольського, Романа Стрельчука та Сергія Пенкалю.

Чин похорону очолив протоієрей Віталій Собко. У надгробному слові отець наголосив на жертовності цих воїнів, яку вони проявляли, адже були наповнені любов'ю. Вони захищали батьків, друзів, країну, бо саме це мало відголос у їхньому серці. Тож нехай Господь прийме їх душі в Царстві Небесному. Ми ж у свою чергу повинні пам'ятати про їхній по-другу і продовжувати їхню справу: робити все для нашої перемоги.

Ярмольський Сергій Петрович народився 17 серпня 1979 р. Був приваний на військову службу за мобілізацією 5 липня. Загинув 8 жовтня в районі населеного пункту Першотравневе Куп'янського району Харківської області.

Пенкаль Сергій Борисович народився 4 квітня 1975 року. Приваний за мобілізацією 1 березня. Загинув 6 жовтня біля Тернів Донецької області.

Стрельчук Роман Іванович народився 26 березня 1993 року. 13 серпня був приваний за мобілізацією. Загинув 4 жовтня в районі Білогірки на Херсонщині.

Поховали герой на Алії почесних поховань міського цвинтаря поблизу с. Гаразджа.

Каноні: музейні експонати чи засіб церковного життя?

У черговому відео проєкту «Теолокація» – інтерв’ю з ректором ВПБА протоієреєм Володимиром Вакіним про «канонічний колапс» і шляхи виходу з нього.

Отець Володимир – кандидат богословських наук, викладач канонічного права у Волинській православній богословській академії, тож церковні канони – його сфера зацікавлень. Розмову вів протоієрей Віктор Пушко, головний редактор єпархіальної ради студії «Благо» та настоятель храму Софії – Премудрості Божої при Волинському національному університеті ім. Лесі Українки.

Створені в середньовічній Візантії, часто тільки на потребу дня, деякотрі канони не узгоджуються одні з одними і нинішньою практикою. Про деякі згадують лише для дискусії з опонентами, а про інші – невигідні для себе – змовчують. Є такі, що про них теперішній

КРИК ДУШІ

БОГОСЛОВ ПРО БАТЮШОК-КОЛАБОРАНТІВ

Як ставитися до духовенства, котре пішло на співпрацю з ворогом, – це одне з питань у черговій телепередачі «Духовна абетка» (**«12 канал»**), у якій взяв участь Андрій Ковалев, теолог, журналіст, політолог, військовий.

Із російським вторгненням деякі громадяни перекинулись на бік окупантів, у тому числі священники московської церкви. «Це гріх Юди, який зрадив Ісуса Христа», – каже релігіозна ве́ць, який, до речі, закінчив Волинську православну богословську академію. Душпастир повинен навчати людей любити свою земну Батьківщину, а не ставати в ряди зрадників.

Незалежну Україну росіяни вважають своєю загрозою. Тому вони закидали до нашої держави своїх агентів, серед яких і функціонери Московського патріархату. Священники УПЦ (МП) задовго до вторгнення поширювали факти, споторнені російською пропагандою. На думку А. Ковалєва, МП можна вважати еретичною структурою. Там говорять, що єдиність із Творцем можлива тільки через єднання з Москвою. Отже, це – секта, яка веде до загибелі, а не до спасіння.

людині незручно й говорити. Загалом канони необхідні для церковної діяльності, однак нерідко спроявляють враження артефактів давнини, недостатньо поєднаних із сучасністю.

Але ж це фундаментальна частина Святого Передання, на якому разом зі Святым Письмом тримається вся споруда нашої Церкви. Тож чи можна дати раду цій суперечності? Яким має бути канонічне життя православ’я ХХІ століття? Богослови ставили ці питання й окреслювали коло можливих відповідей.

Медіаканал «Теолокація» заснував о. Віктор. За його словами, «Теолокація» (від грец. Θεός – Бог, латин. локация – місце) – проект, що передбачає «серію бесід і зустрічей, спрямованих на поширення й популяризацію основ теології, історії, значення богослужіння та сакрального мистецтва». Усі випуски «Теолокації» – на youtube.com.

Єпархія вінчесла покровські молитви за оборонців України

На Покрову Пресвятої Богородиці відбулися особливі богослужіння. Молебень за здоров’я воїнів та заупокійну літію по загиблих героях проведено в кафедральному соборі Святої Трійці після Божественної літургії. Такі ж відправи служили і в інших храмах єпархії.

14 жовтня в нашій державі відзначили одразу чотири свята: Покрови Пресвятої Богородиці, День захисників і захисниць України, День українського козацтва та 80-ту річницю створення Української повстанської армії.

Вічна пам’ять старшому солдатові Юрію Головачеві

Чин похорону в соборі Святої Трійці 15 жовтня очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

У проповіді душпастир зазначив, що захисники, на жаль, щодня кладуть свої голови за Вітчизну. Те, що вони віддають своє життя, є зерном, із якого проросте майбутнє України. Тож, проводжаючи героя, який нині вже 65-й у цьому храмі, дякуємо йому за можливість

мобілізацію 25 лютого, служив у військовій частині на посаді стрільця-санітара. До

повномасштабного вторгнення працював на заводі. Загинув старший солдат 10 вересня поблизу населеного пункту Мале Веселе Харківської області. Похоронили героя на Алії почесних поховань міського кладовища, що поблизу с. Гаразджа.

У Луцьку відкрито молитовний куток для пошанування воїнів

Його облаштували на території КП «Медичний центр реабілітації» учасників бойових дій» Луцької міської територіальної громади. Чин освячення звершив митрополит Михаїл.

Місце пам’яті «Шануємо живих, вклоняємося полеглим» розташовано біля входу в Центр (просп. Волі, 66). Сюди можуть зайти як військовослужбовці, що проходять реабілітацію, так і всі бажаючі незалежно від віросповідання, – пом’янути живих і спочиліх, поставити свічку.

Із владицю 17 жовтня молилися: головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, інше військове духовенство, медперсонал, небайдужі лучани.

Різдво в 2022-му – і за новоюліанським

Священний синод прийняв рішення дозволити як виняток відзначити цього року Різдво Христове не тільки за старим, а й за новим стилем.

У зв’язку з численними запитами та вражуючою дискусією, що багато літ іде в церкві й суспільстві, а також передбачаючи, зокрема через обставини війни, загострення в публічному просторі календарних суперечок, прийнято відповідне рішення. «Там, де для цього існують пастирські обставини та свідчиться бажання вірних, як виключення дозволити за рішенням настоятеля та громади 25 грудня 2022 р. звершити богослужіння за чином свята Різдва Христового з подальшим поданням через єпархіальні управління до Київської Митрополії письмової інформації про число учасників такого богослужіння. У разі звершення такого богослужіння його учасники в цей день звільняються від обмежень посту», – йдеться в документі.

Нагадаємо, митрополит Луцький і Волинський Михаїл неодноразово порушував питання календарної реформи. «Ми повинні плекати почуття єдності з християнським Заходом і відзначати Різдво Христове 25 грудня, тобто за новоюліанським календарем, як більшість Православних Церков», – зазначав в одному з інтерв’ю архієпископ Владика Михаїл вів і просвітницьку роботу з паствою, пояснюючи, що не існує «католицького» і «православного» Різдва. Є різниця в календарях, і ми як справжні християни повинні спонукати себе до того, що нас об’єднує, а не навпаки.

Окрім того, Священний синод 18 жовтня прийняв ряд інших важливих рішень: визнав необхідність повторно висловити ставлення до систематичного порушення прав громад, котрі бажають вийти з юрисдикції Московського патріархату, та інших проблемних питань державно-церковного відносин. Утворено Місію капеланської допомоги вірним ПЦУ, які внаслідок війни тимчасово перебувають поза межами України (Капеланську місію ПЦУ).

Про ці та інші рішення детальніше можна почитати на сайті митрополії romisna.info.

Капелан прикордонного загону освятив капличку для воїнів

Її збудовано на честь великомученика Юрія Переможця у військовому містечку відділу «Світязь» за почином армійського керівництва.

Чин освячення звершив протоієрей Михайло Хімчак 18 жовтня. У богослужінні взяли участь: душпастир із сусіднього Володимир-Волинської єпархії, представники влади, військовослужбовці.

Нехай ця свята буде духовним оберегом для тих, хто проводить тут своє служіння. За молитвами угодника хай Господь береже наших воїнів, дарує їм довгий земний вік, перемогу та мир нашій славній Україні, зазначив о. Михайло.

Із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла панотець вручив церковні відзнаки начальникові «Світязь».

Інформаційна служба єпархії

КІВЕРЦІ: ПОТРІЙНЕ СВЯТО У ПОКОРОВСЬКОМУ СОБОРІ

У день святителя Михаїла, першого митрополита Київського і всієї Русі, в соборі Покрови Пресвятої Богородиці цього міста пройшли урочистості, які очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Божественну літургію 13 жовтня правила з нагоди дня ангела владики, 25-ліття освяти храму, 15-річчя надання йому статусу собору.

Із керуючим єпархією служили: канцлер протоієрей Микола Цап, декан єпархії, настоятель собору протоієрей Іван Семенюк, інше духовенство. Церковними відзнаками нагороджено жертвовавців і активних парафіян.

На завершення відправи о. Микола від імені священнослужителів і мирян привітав високопреосвященого з урочистим днем та побажав, аби Всесвітній Господь за молитвами небесного покровителя благословляв його та допомагав і надалі достойно звершувати архіпастирське служіння. Відзначив, що «тезоіменник проповідує євангельське слово в серця багатьох людей, показуючи особистий приклад християнської віри».

Отець канцлер підкреслив: за період перебування владики на волинській кафедрі «освячено 114 новозбудованих храмів, розпочали діяльність 150 нових парафій. Лише з мо-

менту отримання Томосу до нашої єпархії зі складу російської церкви перешла 121 парафія, з них 40 – від початку повномасштабної війни».

Покровський храм у Ківерцях засновано в 1994 р. 14 жовтня 1997-го відбулося його освячення, а через 10 літ, 13 жовтня, тоді ще єпископ Михаїл надав церкві статус собору. На той час у клірі парафії було чотири священнослужителі, храм став духовним центром Ківереччини, де діяло 22 громади Київського патріархату.

НА СТАРОВИННОМУ ЦВИНТАРІ ПРИЛУЦЬКОГО – НОВИЙ ПАМ'ЯТНИЙ ЗНАК

Чин його освячення звершив протоієрей Василь Мураль, настоятель парафії Різдва Йоана Хрестителя цього села Ківерецького деканату (Луцький р-н), 8 жовтня.

Камінь із написом «Парафіяльне кладовище» встановлено за почином краєзнавця, мешканця села Олексія Кирилюка. Будівельні роботи велися під керівництвом душпастиря.

Як розповів історик, у Прилуцькуму (раніше Ківерці) було три цвинтарі, найстаріший – при в'їзді в село. Там, біля храму, знайшли спочинок священики, у т. ч. Іван Сакович, перший православний панотець у селі, поміщики, багато інших відомих людей. Коли в 1890 р. розпочалося будівництво залізниці Ківерці–Луцьк, що

мала проходити через старі могилки, їх закрили. Це стало причиноювшанування старовинного цвинтаря, яким зацікавились і в сусідніх селах як унікальною пам'яткою.

Того дня о. Василь освятив і дерев'яний хрест, установлений на новому кладовищі. Так підтримано давню традицію – ставити символ нашої віри дорогою до гробів.

Минувшину села, зокрема, найдавнішого цвинтаря, описано в дослідженні Олексія Кирилюка «Літопис храмів Святого Івана Хрестителя села Прилуцьке. 1597–2021рр.». Протягом 500 літ тут було п'ять-шість церков на честь цього угодника. У книзі йдеться про історію трьох із них.

Оксана КАРНКОВСЬКА

БЛАГОДІЙНІСТЬ

РОЗВИВАЄМО СОЦІАЛЬНЕ СЛУЖІННЯ

Влітку 2014 року створено громадську організацію «Елеос-Україна», яку на всеукраїнському рівні очолив протоієрей Сергій Дмитрієв. Головна її мета – соціальне служіння Православної церкви України.

У лютому цього року в нашій єпархії з благословення митрополита Михаїла створили «Елеос-Волинь». З її голововою настоятелем луцького храму Святителя Феодосія Чернігівського протоієреєм Петром Стеблинською спілкувалася журналистка Дарина Ігнатенко.

– Отче Петре, розкажіть, будь ласка, про команду, лідером якої Ви є.

– В моїй команді працюють молоді ініціативні люди, серед яких – психологи, юристи, держслужбовці, військові; за потреби долучаються інші волонтери.

– Недавно ви проводили благодійний захід «Народжуй вільно». Яка була його мета?

– Мета заходу – поширення інформації про ситуацію з на той час вагітною Мар'яною Мамоновою, яка перебувала в російському полоні, також про інших військовополонених. Таким чином ми хотіли висловити підтримку та показати, що пам'ятаємо про кожного з них і чекаємо їх уdoma.

– Сьогодні є великі проблеми з працевлаштуванням. Чи надаєте допомогу в цій сфері?

– Зараз ми працюємо над проектом, як знайти роботу тим, хто її шукає. В тому числі для внутрішньо переміщених осіб, які змушені покинути свої домівки через війну.

– Okрім внутрішньо переміщених осіб, хто ще може отримати допомогу від вашої організації? І які види допомоги ви надаєте?

– Ми допомагаємо різним категоріям: вагітним жінкам, сім'ям з дітьми, військовослужбовцям та їхнім родинам, людям похилого віку. Допомога від нашої організації – це психологічно-духовна підтримка, а також забезпечення їжею, засобами гігієни, одягом, медикаментами.

– Розкажіть про плани розвитку організації «Елеос-Волинь».

– Ми хочемо залучати до себе інших партнерів, в тому числі закордонних. Також будемо працювати над реалізацією власних проектів.

Дарина ІГНАТЕНКО

ЖИТТЄВА ІСТОРІЯ

НА ФРОНТІ ВІН ЗАВЖДИ МАВ ІЗ СОБОЮ ПСАЛМИ

Повістку Сашкові принесли прямо на роботу шостого квітня, а вже наступного дня з'явився у військомат. Через день поїхав у навчальний центр, а ще за місяць – на «нульову позицію». Одним із бажань при цьому було мати при собі 90-й псалом. Тож уже перед самим від'їздом та бажана стрічечка була в нього в кишенні. З нею він не розлучається й досі. (Йдеться про т. зв. захисний пояс, смужку тканини, на якій надруковано біблійні псалми – 90-й і частину 67-го, що носять із собою для частого читання.)

Олександр – працівник Волинської обласної клінічної лікарні, мав досвід роботи в реанімації, тож ішов на фронт рятувати інших. Але одного разу змушений був рятувати й себе. За нього дуже молилися вся родина, друзі, знайомі.

БУДЬМО ПИЛЬНИ!

МИТРОПОЛИТ МИХАЇЛ – НА РАКЕТНІ УДАРИ: ДАЙМО ВІДПОВІДЬ ХРИСТИЯН-ПАТРІОТІВ

Керуючий єпархією 11 жовтня звернувся до священнослужителів та парафіян із приводу масованих ракетних атак окупанта.

І на передовій, і в глибокому тилу можуть відбуватися різні воєнні дії. Часто ворог має на меті не лише знищити наших захисників, техніку, інфраструктуру, а й посіяти паніку, дезорганізувати, зломити наш дух, аби ми впустили страх у серце, назначає архієрей.

Як же слід поводитися при цьому віруючій людині? Ми не повинні мати боязнь перед загарбниками і їхніми злодіяннями. Віруюча людина має тільки страх Божий. Православний християнин повинен також «віддавати кесарю кесареве», що зараз насамперед означає виконувати всі вимоги нашої державної влади. Якщо нам сповіщають, що під час повітряної тривоги потрібно ховатися в укриття, – треба так і робити, якщо закликають ощадити електроенергію – маємо так і чинити.

ДУХОВНА ШКОЛА

БІБЛІОТЕКА ВПБА ЗБАГАЧУЄТЬСЯ НОВИМИ КНИГАМИ

Подарунок Волинській православній богословській академії передав митрополит Переяславський і Вишневський Олександр. Відтепер у бібліотечній колекції – його власна література та Фонду пам'яті Блаженнішого митрополита Володимира.

Книгозбірню духовного вишу започатковано 1796 р. в м. Острог (нині – Рівненська область), де утворилася тоді Волинська духовна семінарія. Книгосховище не раз потерпало від пожеж (1797, 1809, 1810, 1812 pp.). За час існування ВДС змінювалася місце перебування. Так, 1836 року вона знаходилася у Кременці (тепер Тернопільська обл.). Саме тоді фонди бібліотеки успадкували від Кременецького польського ліцею унікальні книги.

У 1902 р. перемістилася до Житомира, що тоді був центром Волинської губернії. «За советів», у 1919 р., семінарію закрили і книгозбірні спеціальним декретом передали до Інституту народної освіти й Волинського краєзнавчого музею. Потім семінарія у тому ж 1919-му переїхала знову до Кременця (тоді вже територія Польщі). У 1939 р., після приєдання Західної України до СРСР, її закрили.

У 1944 р. на Волині відбулися зміни в єпархіальній структурі з приєднанням до Московського патріархату. У 1945 р. за сприяння місцевого єпископа Миколая (Чуфаровського) в Луцьку відкрили пастирські курси, які у 1946-му перейменували у Волинську духовну семінарію. Для навчального закладу потрібна була бібліотека. Перші книги подарували луцькі храми: собор Святої Трійці та Покровська церква. У 1953 р. бібліотека нараховувала 3126 одиниць. Книгозбірня постійно поповнювалася виданнями Московської патріархії.

У жовтні 1990 р. відкрили Луцьке духовне училище, яке через рік отримало статус духовної семінарії. З її відродженням запрацювала і бібліотека.

Автор, упорядник і перекладач багатьох книг, що зберігаються в нинішній Волинській православній богословській академії, – протоієрей Петро Владек, історик-богослов, який свого часу був настоятелем луцького Свято-Троїцького собору. Отець Петро здійснив переклади богослужбової літератури з церковнослов'янської. (Волинська духовна семінарія – єдина в Україні, де навчання за радянських часів велося українською мовою.)

Є тут іменні фонди, які регулярно поповнюються новою літературою, зокрема за рахунок благодійників.

Першим жертводавцем був митрополит Анатолій (Дублянський). Наприкінці 1993 року він передав із Німеччини свою богословську бібліотеку, яка нараховувала 394 книги і багато періодичних видань.

Частину власної бібліотеки (понад 200 примірників) у 1996 році передав тодішній ректор семінарії Петро Вінцукевич. Збільшенням книгозбірні сприяли пожертви й української діаспори.

Хоч і важко, але Олександр помаленьку повертається до нормального життя. Поруч із ним – рідні й колеги.

– Я вже був у навчальному центрі. Другого травня шукали ту стрічечку із псалмами, дружина й мама саме мені посилку пересилали. Але щось не знайшли тоді в Луцьку. А восьмого в неділю в Кропивницькому перед відправленням на схід нам дозволили піти купити дещо необхідне. Після магазину каку хлопцям: зайди на хвилиночку в церкву, хоч свічку поставлю перед від'їздом. Дуже мав у тому потребу. Ми вже були у військовій формі. Підішов до свічниці, попросив свічку й даю їй гроші – вона не бере. Питає, як мене звати. Кажу: «Олександр». – «То ми запишемо Вас на сорокауст». Даю гроші знову – вона знову не бере. Я дякую, а вона мене ще зупиняє сама, каже: «А 90-й псалом Ви маєте, стрічечку?» – «Ні, не маю. Батьки шукали – не знайшли». Тож вона мені ще ту стрічечку дає.

– А ти знат про 90-й псалом раніше?

– Батьки сказали, що як війна розпочалася, то 90-й псалом почали частіше читати, щоб війна закінчилася. Я про нього й не знат ніколи. А тут мені свічниця ту стрічку дала. Я поклав її в кишено на плечі в кітлі. Там у мене ще й проскурки лежали. Грошей свічниця не взяла ні за що. Тоді саме служба закінчилася, і люди підходили до священика по благословення. Підішов і я: він благословив і сказав, щоби поверталися живими. Я щиро подякував: настільки мене вразило таке ставлення до військових.

І відтоді та стрічка була завжди в мене у плечовій кишені. Забираю звідти, коли прав кіттель. А так – розгорну та й знов у кишено. А за кілька днів до поранення – не знат, чого, прийшла мені така думка... Ми ж теж поранених возили: відразу форму зрізають, ніхто не роздягає. Я й думаю: якщо не дай Боже поранять, то просто зріжує і з мене форму й ніхто на ту стрічку не зверне уваги. Я її вийняв і поклав собі в паспорт. А паспорт і військовий квиток – у нагрудній кишенні. Бо нагрудну кишено вирізають і відправляють разом із пораненим. 31 травня отримав поранення, і та стрічечка по сьогодні в мене в паспорті. Думаю, відіграла й вона свою роль, що я живий. Та й тут усі молилися.

– А ти, з ким ти служив, що знати про 90-й псалом?

– Ні, напевне, ні. Багато хто взагалі перший раз звертався до Бога, і то під час обстрілів. Я скажу, що в нас тут, на Західній Україні, тих, хто вірить, більше. Там – менше.

– Але не скептично ставилися, коли ти отримав стрічку? Чи ти просто нікому не казав?

– Хлопці питали: «Саня, ти віриш у Бога?» – «Вірю». – «До церкви ходиш?» – «Ходжу». Хтось там каже: «А я не ходжу». Тим більше, я щоранку проскурку ів. Вони ж бачили: я брав собі проскурку – там були в нас у бліндажі. Перехрестився, з'їв собі. А чого мені стидатися було? Аж нітрохи! Але ті, хто раніше не вірили, то й ті молилися, своїми словами.

– Це поранення де сталося?

– Біля Тошківки. Після першого вибуху я більше обмачував, насилькі поранений, знеболився сам, хотів відповісти – не вдалося, бо ноги не рухалися. А коли друга міна прилетіла, то вже в думках прощався з рідними. Бо знат, що нічого хорошого з двох вибухів не буде. Але, дякувати Богу, вижив.

– Коли ти згадав про 90-й псалом?

– Як прийшов до тями в Києві. Бо я майже місяць був на зневільювальних: три операції, перев'язки, все боліло й, відповідно, просиши у лікаря: болить – знебольте. А вже як прийшов до тями в реанімації в Києві, то дружина була біля мене, і я відразу в ній запитав про документи й стрічечку. Сказала: документи всі є, стрічечка в паспорті.

Тож воїн Олександр завжди має при собі невеличку чистинку Святого Письма – псалми 90-й і 67-й.

Андрій ГНАТЮК

У церковній крамниці пояснили: в цій публікації йдеться про ось такий «захисний пояс» із надрукованими псалмами

Коли ж небезпеки обстрілів нема, приступаймо до роботи. Це найкращий засіб проти депресії, надмірних переживань, котрі тільки шкодять. Не цікавтеся безперестанними змінами поточних новин, особливо тими, що не стосуються безпосередньо нас. Довіряйте лише офіційним зведенням вітості, а не всіляким неперевіреним чуткам і домислам.

«Ми сьогодні дамо гідну відповідь ракетним ударам своєю сумлінною працею, своїм патріотичним стоянням, участю у волонтерстві, відгукуючись на всі запити наших воїнів. Але в першу чергу за них треба молитися, про них турбуватися, давати знати, що їх люблять, що їх чекають усіх. І так ми досягнемо перемоги.

Перемога обов'язково буде за ними! Але ми хочемо, щоб вона не просто настала, а меншою кількістю загиблих, і щоб прискорити її завершення», – каже високопреосвящений.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Один з останніх створених іменних фондів – фонд Екзарха Вселенського патріархату в Україні єпископа Команського Михаїла (Аніщенка). Це близько 150 богословських праць англійською і грецькою мовами.

У лютому 2020 р. Академія підписала угоду про співпрацю бібліотек богословських навчальних закладів України, це розширяє можливості доступу до інформації. Завдяки цій співпраці викладачі та студенти ВПБА мають змогу користуватися виданнями не лише власної наукової бібліотеки, а й працями з книгодібрієння учасників. У рамках відзначення актового дня ВПБА бібліотека щоразу поповнюється найновішими науковими працями та часописами інших закладів вищої духовної освіти.

Нині книжкові фонди налічують понад 16 000 примірників та понад 80 періодичних видань. Користуватися бібліотекою Волинської православної богословської академії можуть усі бажаючі. Відчинено з 16.45 до 18.15, крім вихідних та свят. Приміщення знаходиться на другому поверсі, є читальний зал.

Оксана КАРНКОВСЬКА

«НЕ ВБИВАЙ!»

Шоста Божа заповідь звучить коротко, чітко і категорично (2М, 20:13). Умовою такої однозначної догми є інша вимога Творця – «Люби близького твого, як самого себе» (Мф. 22:39). Це і є запорука недопущення важкого гріха. У світській юриспруденції передбачено безліч обставин, які можуть впливати на остаточний вирок. Подібним принципом користуються і нинішні трактувальники заповідей. Мовляв, деякі обставини виправдовують убивство. Проте ніколи не було, нема і не буде благословення Вищої Сили на відбирання життя у свого близького.

Шостою заповіддю Господь забороняє вбивство, тобто позбавлення життя іншої людини і самого себе (самогубство) в будь-який спосіб. Життя – найбільший дар Божий; тому позбавляти себе або відбирати його в когось іншого – найжахливіший, найтяжкий і найбільший гріх.

Коли йдеться про любов до близького, наголошується на порівнянні з любов'ю до самого себе. Тут мається на увазі не самолюбство, а повага до себе як до творіння Господа. Якщо не поважаєш себе, значить не поважаєш Того, Хто створив тебе за Своєю подобою.

І якщо у хвилини відчаю, розчарування, тупикових життєвих ситуацій людина вирішує із власної волі завершити свій життєвий шлях, то опиняється за точкою неповернення. Бо в самогубстві, окрім убивства, міститься ще гріх відчаю, маловір'я, нарікання на Бога і зухвале повстання проти промислу Божого. Страшно й те, що людина, яка насильно обірвала своє життя, позбавляє себе можливості покаятися в цьому гріху, бо після смерті покаяння недійсне. Щоб не зневірятися, потрібно пам'ятати, що тимчасові страждання посилаються нам для спасіння душі. При випробуваннях належить пам'ятати, що Бог безмежно добрий. Він ніколи нам не пошле страждань вище за наші сили, і при стражданнях нас зміцнює та утішає.

У суспільстві є багато нерозкритих убивств. Злочинцям здається, що вони уникнули кари світської влади, маючи переконливе алібі або ж будучи взагалі поза підозрою. Про Божий Суд, може, ніхто з них навіть не думає. Проте потрібно знати: той, хто винен у цьому гріху, сповна спокутуватиме кару після власної смерті. Саме таке знання Божих істин уbezпечує вірючих від найважчих провин.

— ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ —

ГАННУ ЛИХАЧ НЕ ЗЛАМАЛИ МОСКОВСЬКІ КАЙДАНИ. ЇЙ ВИПОВНИЛОСЯ 100 ЛІТ

Вона цілком може бути символом української нескореності. Пройшли важкі роки репресій, відстояла луцькі храми й дожила до поважного ювілею.

Народилася Ганна Кіндратівна (дівоче прізвище Іванюк) 15 жовтня 1922 р. в с. Копче (тепер Новокотів Луцького р-ну) в побожній родині. У часи Другої світової війни стала на захист рідної землі – рятувала поранених воїнів УПА. У жовтні 1944-го дівчину заарештували і доставили до луцької в'язниці. Вижила з Божою помічю, незважаючи на нелюдські умови. У липні 1945-го була засуджена й репресована. Тоді ж репресували і всю родину Іванюків. Ганна відбуvala покаяння у Воркуті й Норильську, а її батьки – у Казахстані й Сибіру. В 1953 р. дівчина стала учасницею Норильського повстання.

У січні 1954-го отримала звільнення і того ж року вийшла заміж. Проте після терміну ув'язнення і заслання не всім можна було повернутися додому, особливо на захід

Основними джерелами православної віри є Святе Письмо (Біблія) і Святе Передання, яке охоплює життя, досвід, традицію церкви в її історичному розвитку, а також всю святоотцівську спадщину. Ані в Священному Писанні, ані в творіннях отців, учителів церкви, ані в понад двотисячолітній її історії нема жодного факту, свідчення чи вказівки, що підтверджували б можливість жіночого священства.

Насамперед бачимо виразну волю Спасителя щодо вибору на апостолів тільки чоловіків і встановлення таїнств (Тайна вечеरя). Далі учні Христа висвячували теж лише мужчин, навчаючи, що єпископ, священник під час богослужіння уособлює Ісуса, Який

у Своєму земному втіленні був, власне, чоловіком.

Важливо розуміти, що церква принципово відрізняється від світських організацій. Священство в ній – не привілей і не престижна посада, а жертвене служіння аж до самозречення за прикладом Сина Божого. Відсутність жіночого священства не є ущемленням чи пропагандою статевої нерівності в християнстві. Апостол Павло чітко пише: «Усі ви, що в Христа хрестилися, у Христа одяглися. Нема вже ні юдея, ні язычника; нема ні раба, ні вільного; нема ні чоловічої статі, ні жіночої; бо всі ви – одно в Христі Ісусі» (Гал 3:27–28). Тобто чоловіки й жінки рівні перед Богом, але різні за покли-

канням у служінні Богові й одні одним, що й забезпечує гармонію статей.

З усіх людей, які досягли святості, церква найбільше вшановує Пресвяту Богородицю. Вона прославляється більше, ніж навіть усі ангельські сили, але... не була священником. Особливе шанування належить жінкам-міроносицям. Звісно, ці угодниці не були священнослужителями, хоча саме їм було дано першими побачити воскреслого Христа й передати радісну вість учням Месії. Марію Магдалину, константинопольську царицю Єлену, київську княгиню Ольгу, просвітительку Грузії Ніну церква вшановує як рівноапостольних, але вони теж не були священниками...

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

vas, щоб ви були синами Отця вашого Небесного» (Мф. 5:44–45).

Багато хто не розуміє цього повчання і не в сили здолати бажання відплатити ворогові тією ж монетою. Згадаймо принцип солоних огоріків у банці: свіжий огорік із часом набирає властивостей солоних. Але ж така дія може відбуватися навпаки – у добропорядному суспільстві виховуються порядні й чесні люди. Адже християнство ставить собі за мету переворити саме серце людини.

Поза сумнівом, війна є зло. Але війну захищає слід визнати меншим злом порівняно з допущенням ворога на територію своєї країни і всіма наслідками агресії (а про війну загарбницьку годі й казати). Убивство на війні церкви не розглядає як особистий гріх людини, якщо воїн «душу свою покладе за друзів своїх» (Ів. 15:13).

Страти злочинця відноситься також до громадського зла і могла бути продиктована необхідністю вберегти добропорядних громадян від більшого зла – грабежу, насильств і вбивств. Такі дії людського суду покликані на застереження інших від сконення подібних злочинів, які караються смертною карою. Проте навіть такі мотиви християнство не визнає. Заповідь «Не вбивай!» звучить переконливо й однозначно. Суспільство, що живе за Божими законами, мало б не допустити своїм вихованням потенційного злочинця до злодіяння. У наші часи все більше держав, у тому числі Україна, повністю виключають смертну кару із законодавства.

Крім тілесного вбивства, є ще страшніше – духовне. Скоєє духовне вбивство той, хто спокуває в невір'я чи до порочного життя. Адже обидва ці стани – це духовна смерть. Спаситель сказав: «...Хто спокусить одного з малих цих, що вірують у Мене, тому краще було б, якби повісили йому жорно млинове на шию і потопили його в морській глибині. Горе світові від спокус, бо потрібно, щоб прийшли спокуси; але горе такій людині, через яку спокуса приходить» (Мф. 18:6–7).

Забороняючи насильницьке позбавлення життя, християнство разом з тим навчає спокійно дивитися на смерть, коли невилковна хвороба, старість підвела людину до її порога. У цьому випадку християнинові слід допомогти примиритися з Богом і мирно відійти у вічність, де ми всі зустрінемося знову.

Не забуваймо, що в Бога немає мертвих, у Творця всі люди живі, бо саме Він дарує їм не тільки життя земне, тимчасове, а й життя вічне. І якщо хтось переінакшує Божий закон на свій лад, категорично втручається в облаштований Усевишнім світ, то це і є великий гріх. Життя кожного вірянина після смерті продовжується на небесах. У міру вчинених людьми гріхів на Страшному Суді буде вирішено місцеперебування праведників та грішників.

Віталій КЛІМЧУК

України. Тому до Луцька родина потрапила аж у серпні 1969 р.

Після приїзду відразу занурилася у церковне життя: стала ревною парафіянкою собору Святої Трійці. А коли у вересні 1990 р. в місті освятили перший храм УАПЦ – Воздвиження хреста Господнього, – почала відвідувати його, співала в хорі. Відколи утворився Київський патріархат, стала активною парафіянкою і захисницею кафедрального собору. Мала постійне місце у цьому храмі. З тих пір, поки здоров'я дозволяло, Ганна Кіндратівна відвідувала богослужіння, не пропускаючи жодного, бо так навчена змалку. є членом ГО «Волинська ветеранська спілка політ'язнів і репресованих».

Як зазначив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко, напередодні 100-річчя сестра Ганна повсповідалася і прийняла Причастя.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

4 грудня

День висвяти: 20 років тому, 2002-го, – протоієрей Євген Рудь, настоятель парафії Архістратига Михаїла в с. Мирне Городівського деканату;

10 років тому, 2012-го, – священник Василь Лозовицький, декан Богословського факультету Волинської православної богословської академії, клірик

парафії Святителя Феодосія Чернігівського в Луцьку.

7 грудня

День освяти храму: 10 років тому, 2012-го, – каплиця Великомучениці Катерини у Луцьку.

13 грудня

День народження: 40 років тому, 1982-го, – священник Андрій Суднік, настоятель

парафії Преподобного Серафима Саровського в с. Лемешів, Покрови Пресвятої Богородиці в с. Пірванче Горохівського деканату.

Щиро сердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде відзначений за повідомлення про помилки чи недопрацювання у цій рубриці газети, а також в календарному розділі сайту pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ОФІЦІЙНО

Священника Вадима Колесника звільнено від обов'язків настоятеля парафії Архістратига Михаїла в с. Марковичі та Преображення Господнього в с. Квасів Горохівського дек. (Луцький р-н), а **священника Івана Гірняка** призначено на цю посаду (укази № 76, 81 від 30 серпня 2022 р.).

Протоієрею Михайлова Хімчаку дано благословіння на служіння військовим капеланом у структурі Синодального управління військового духовенства (№ 78 від 30 серпня).

Священника Андрія Криєнто звільнено від обов'язків настоятеля пара-

фії Преображення Господнього в с. Вічині Рожищанського дек. (Луцький р-н) (№ 79 від 30 серпня).

Протоієрея Миколу Ковтача призначено настоятелем парафії Святителя Йоана Золотоустого в с. Немир та Преображення Господнього в с. Вічині Рожищанського дек. (Луцький р-н) (№ 80 від 30 серпня).

Монахиню Софію (Новосад) відраховано з числа насельниць монастиря Святителя Василія Великого в Луцьку із забороною права носіння чернечого одягу за порушення церковної дисципліни, недо-

тримання чернечих обітниць, самовільне залишення обителі. За відсутності достойного покаяння буде вжито суворішу покуту (№ 82 від 6 вересня).

Ігумена Никодима (Смілого) призначено намісником Братьського монастиря Воздвиження хреста Господнього в Луцьку (№ 83 від 6 вересня).

Протоієрея Миколу Ковтача звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святителя Йоана Золотоустого в с. Немир та Преображення Господнього в с. Вічині Рожищанського дек. (Луцький р-н) (№ 84 від 12 вересня).

Протоієрея Петра Кравчука звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостолів Петра й Павла в с. Галичани Горохівського дек. (Луцький р-н), а **священника Андрія Апончука** призначено на цю посаду (№ 86, 88 від 20 вересня).

Протоієрея Дмитра Фенюка відраховано з кліру парафії Апостолів Петра й Павла в с. Галичани Горохівського деканату та зі штату єпархії (№ 87 від 20 вересня).

СПІВЧУТТЯ

УПОКОЙВСЯ 33-РІЧНИЙ МОНАХ, ЩО СТОЯВ ЗІ СКРИНЬКОЮ БІЛЯ СОБОРУ

30 вересня спочив у Господі чернець Закхей (Шокало), насельник луцького Замкового Свято-Архангельського чоловічого монастиря. Про це повідомили на сторінці обителі у фейсбуці.

Народився Дмитро Шокало 26 жовтня 1988 року в с. Уляники Рожищанського деканату. Прислуговував у місцевому храмі Апостола Йоана Богослова. Потім став виконувати послух у Замковій обителі обласного центру. У грудні 2013-го митрополит Луцький і Волинський Михаїл звершив чернечий постриг у рясофор послушника з іменем Закхей. Монах збирав пожертви для монастиря на території кафедрального собору Святої Трійці.

Чин похорону відбувся в домовому храмі Новомучеників і сповідників ХХ століття обителі (вул. Кафедральна, 16) 2 жовтня. Очолив його декан монастирів єпархії архімандрит Константин (Марченко). З благословіння митрополита Михаїла монаха посмертно нагороджено церковною відзнакою за щоденну працю і ревне служіння Богові. Нагороду отримав архімандрит Святополк (Канюка) як духовний батько спочилого інока. Супроводжував богослужіння хор «Воскресіння» чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця с. Жидичин Ківерецького деканату.

Керуючий єпархією та духовна консисторія висловлюють щирі співчуття намісникові монастиря отцеві Святополку, всій братії та рідним спочилого, закликаючи до молитви за упокоєння душі раба Божого Закхея.

СПОЧИВ У БОЗІ МЕЦЕНАТ НАШОЇ ЕПАРХІЇ ЛЕОНТІЙ ІВАНІШИН

18 жовтня чин похорону очолив у кафедральному соборі Святої Трійці митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

У скорботному слові високопреосвящений зазначив, що відспівуємо друга і хорошу людину. Він був будівельником. Господь когось залишає будувати тут, а когось бере до Себе. Коля людина ще досить молодою полишає цей світ, отже Творець приготував для нього щось особливє – особливо оцінює його труди. Але нам шкода, коли нас покидають ті, кого ми любимо. Він був завжди радісним, ділився радістю з іншими, був душою товариства. Прожив недовгий, але праведний вік із любов'ю до людей, родини, своєї Батьківщини – прожив славно.

Народився небіжчик 16 січня 1961 року в с. Кияж Рожищенського району. Керував ТзОВ «Завод будівельних конструкцій», був відомим волинським забудовником. Відійшов до Господа 17 жовтня після важкої хвороби.

Управління єпархії висловлює щирі співчуття родині та закликає молитися за упокоєння душі новоспочилого.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її біляжнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВІ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

Різноманітна духовна література: запитайте у храмах, книгарні-бібліотеки «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9:30 – 19 год.; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ЧИТАЙТЕ

Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

ДИВІТЬСЯ

Передача «Благо»: неділя – 6:30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святыни, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volkonykonsistoria@ukr.net
час роботи: понеділок-п'ятниця (крім свяtkових днів), 10:00-16:00;
обідній перерві – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЕЮ

Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63

Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР

Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68

Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)

info@sluzhba@ukr.net Сайт – pravoslaviavolyni.org.ua info@pravoslaviavolyni.org.ua

Пресслужба (співпраця з ЗМІ) – пресекретар протоієрей Віталій СОБКО.

pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські епархіальні відомості». hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – головний редактор диякон Сергій ПАНАЩУК

Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПІДПІЛЕНІЦАРНА СЛУЖБА

Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНІОК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Голова – протоієрей Юрій БЛІЗНІОК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМІЇ

протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВЯ ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

Голова – ігумен Никодим (СМІЛІЙ). Тел. (068) 698-64-10

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНОК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО

ПЕРШИЙ ВІЗИТ АРХІЄРЕЯ

ТРИВАЮТЬ ПОЇЗДКИ МИТРОПОЛИТА ЛУЦЬКОГО І ВОЛИНСЬКОГО МИХАЇЛА В ГРОМАДИ, КОТРІ НЕДАВНО УВІЙшли В ЛОНО ПЦУ

ПАЛЬЧЕ

8 жовтня високопреосвящений очолив Божественну літургію в парафії Покрови Пресвятої Богородиці цього села Ківерецького благочиння (Луцький р-н).

З ним разом молилися: декан Свято-Успенського округу протоієрей Андрій Мовчанюк, настоятель священик Богдан Григор'єв, інші панотці. Архієрейськими благословенними грамотами нагорожено активних парафіян.

У слові керуючий єпархією зазначив: прочитавши будь-яку книгу, можна сказати, що в ній подобається чи не подобається. Біблію ж потрібно читати, вивчаючи, і тоді робити висновки. Там є істина, якою живемо. Якщо ж не дотримуватися її, тоді навіщо читати Святе Письмо? Якщо хтось знає, що «блаженні миротворці, бо вони синами Божими називаються», – і йде війною, тоді він насправді невіруючий: знає і не змінюється.

А чи змінююмося ми, коли читаемо Писання? Коли хтось каже «я там усе розумію», значить – не розуміє, бо цю глибину всю неможливо осягнути. Щоби змінюватися, йдемо до церкви – не просто на богослужіння, а черпати істину, яка показує напрям подальшого руху. Коли живемо за Словом Божим, маємо впевненість у завтрашньому дні, зазначив архієрей.

Духовенство відвідало могилу протоієрея Володимира Черенюка в сусідніх Хорлупах, який відійшов до Господа минулого року. Там відслужили заупокійну літію. Отець Володимир був настоятелем храму Святителя Василія Великого в цьому селі й прослужив на парафії понад сорок років. Певний час був найстаршим за віком священнослужителем у нашій єпархії. Отця Володимира любили і добре пам'ятають.

Божий дім у с. Пальче засновано в першій половині 90-х років. Доти в цій місцевості церкви не було, люди ходили у сусідні села. Чин освячення наріжного каменя здійснило духовенство Київського патріархату, але храм освячували московські батюшки в 1995-му.

У травні ц. р. громада вийшла з юрисдикції МП й возз'єдналася з Православною церквою України. На загальних зборах парафії майже всі підтримали таку пропозицію. Тодішній настоятель, на жаль, вирішив «зберегти вірність» російській церкві.

СКУЛИН

9 жовтня, в 17-ту неділю після П'ятдесятниці, разом із високопреосвященим в храмі Апостола і євангеліста Йоана Богослова цього села Ковельського благочиння правили: старший декан протоієрей Іван Бонис, декан Свято-Димитрівського округу протоієрей Анатолій Александрук, настоятель священ-

ник Сергій Куль, інше духовенство. Благословенними грамотами архієрей нагородив активних парафіян.

У проповіді архіпастир привітав із престольним святом і зазначив, що згідно з Одкровенням Іоана Богослова, нас чекає щастливе і вічне життя тут, на землі, гарні перспективи у Царстві Божому. Для цього потрібно пройти тернистий шлях боротьби із собою. Перемагати можна багатьох, але справжній воїн,каже душпастир, зможе перемогти себе. Це щоденна боротьба з тим, що нам шкодить. Тож дотримуючись Заповідей Господніх, потрібно бути конкретним. «Якщо ми живемо в Україні, значить йдемо до української церкви», – наголошує керуючий єпархією. І не має бути розмитості, бо напівправда спотворює сутність християнського буття.

Божий дім у Скулині засновано 1878 року на місці колишньої каплиці. Церкву «за советів» закрили, щоб перетворити на спортзал. Але 1989 року селяни провели ремонт святині і 9 жовтня відновили богослужіння. Храм тридільний, дерев'яний, пам'ятка архітектури місцевого значення. Під час ремонту 2012 року оновлено фасад, облаштовано територію.

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну парафія вийшла з Московського патріархату і возз'єдналася з ПЦУ. Проте церкву було опечатано й богослужіння доводилося звершувати на подвір'ї. 6 вересня громада нарешті змогла вийти до свого храму.

КУЛИКОВИЧІ

Митрополит Михаїл відвідав парафію Покрови Пресвятої Богородиці в цьому селі Маневицького благочиння на престольний празник.

14 жовтня з високопреосвященим служили: декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель протоієрей Олександр Климук, інші душпастири. Під час хресної ходи освячено поклонний хрест на подвір'ї храму.

У слові владика зазначив, що до Діви Марії ми звертаємося, не маючи страху перед Нею. До Господа молимось «обережніше», а до Божої Матері – як до своєї мами: звертаємося до Творця з особливим пошануванням, Пречистий – розповідаємо про життєві турботи і хвилювання. Найбільше ікон в Україні присвячено Богоматері. Сьогоднішнє свято піднесене особливим станом душі – щастям, яке базується на любові. Любов перемагає усе: страждання, ненависть, негаразди... Адже Бог є любов, і в цьому суть нашої віри.

Господній дім у Куликовичах (раніше – Кульковичі) побудовано в 1832 році на місці старої дерев'яної церкви. У Першу світову війну вона згоріла. В 1930–1931 рр. селяни заново звели храм, де зберігали фрагмент хреста зі старої святині з написом про її будівничих. Наприкінці 50-х атеїстична влада закрила церкву й намагалася знищити реліквії, а в 1962 р. її «зняли з реєстрації». Вірянам вдалося зберегти напрестольне Євангеліє (1864 року видання) – його склали в картоплі.

У 1989 р. церкву відреставували, поставили новий іконостас, який освятили 1992-го на Покрову. Царські врати виготовлено за зразком XVIII ст., у бароковому стилі. Тоді відновили й богослужіння.

Громада у березні ц. р. змінила юрисдикцію і тепер разом зі священиком – у єднанні з ПЦУ. Хором, як і багато років доти, керує матінка. Допомагають священичному подружжю звершувати відправи їхні діти, а їх у родині восьмеро.

ГОРАЙМІВКА

Владика Михаїл очолив Божественну літургію і в парафії Покрови Пресвятої Богородиці цього села Маневицького благочиння.

16 жовтня, у 18-ту неділю після П'ятдесятниці, з високопреосвященим служили: декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель священик Тарас Побер, інше духовенство.

Церковними відзнаками й архієрейськими благословенними грамотами нагорожено о. Тараса й активних парафіян, зокрема, директора місцевої школи Миколу Давидюка.

Під час хресної ходи архіпастир здійснив чин освячення Державного Прапора України і стяга Волинської єпархії, що встановлені на подвір'ї храму.

У проповіді керуючий єпархією зазначив, що Господь заповідав нам сьомий день присвятити Йому. Цього дня ми єднаємося у вірі, єдиними вустами прославляємо Творця. Маючи спільні чесноти, гартуємо свій характер. У сьомий день відновлюємо свої стосунки з Богом. До церкви потрібно приходити з любов'ю. Часто говорити рідним і близьким слова любові, проявляти її в добрих справах. Це почуття об'єднує нас.

Божий дім у Гораймівці було зведенено в 1878 році. Тоді до парафії входили сусідні села Матвіїки (нині – Матейки), Погуляни і Красноволя. Громада мала церковноприходську школу. В Першу світову війну дерев'яна церква з усіма спорудами згоріла. У 1935–1937 рр. поставили нову. Керував будівництвом священник Віталій Сагайдаковський за допомогою місцевих поміщиків, землевласників, односельців. Храм освятили на честь Покрови Пресвятої Богородиці. Під час Другої світової війни церква вистояла і не припиняла богослужіння. Проте коли прийшла атеїстична влада, у 1962 р. її «зняли з реєстрації», а в 70-х повністю розібрали. У 1980-му знову розпочали будівництво церкви на пожертви селян, допомагали місцеві майстри. З колишнього храму вціліло декілька ікон: виносна Богородична і дві з архангелами, які зберігалися у Свято-Троїцькому храмі Матейків. Освятили церкву в жовтні 1993 року.

Цьогоріч у травні громада полишила Московський патріархат і возз'єдналася з Православною церквою України.

Оксана КАРНКОВСЬКА